

Fakulta verejnej politiky a verejnej správy

SMERNICA dekana č. 2/2022 FVP VS

KARIÉROVÉ A PORADENSKÉ CENTRUM

Čl. 1

POSLANIE KARIÉROVÉHO A PORADENSKÉHO CENTRA

Na fakulte verejnej politiky a verejnej správy v rámci programu verejná politika a verejná správa pomáhame študentom s uplatnením sa na trhu práce prostredníctvom vytvorenia reflexívneho sebahodnotenia dosiahnutých zručností počas vysokoškolského štúdia na našej fakulte a teda aj kvality nadobudnutého vzdelania a to najmä v kontexte požiadaviek zamestnávateľov.

Zamestnávatelia totiž vo veľkej miere požadujú nielen odborné znalosti v odbore verejná politika a verejná správa, ale aj zručnosti riešiť problémy a najmä stále sa učiť.

Vytvorenie sebahodnotenia absolventov je preto potrebné najmä v tzv. tvrdých a mäkkých zručnostiach.

A) Tvrdé zručnosti sú zručnosti profesijného a odborového charakteru, ktoré sú zvyčajne výsledkom odborového vzdelávania.

V programe verejná politika a verejná správa formálneho vzdelávania dostávajú naši študenti prostredníctvom niekoľko desiatok povinných a nepovinných predmetov všetky potrebné teoretické a aplikačné vedomosti v tejto oblasti. Súčasne študenti absolvujú jazykové a počítačové vzdelávanie, ako nevyhnutný nástroj na používanie vlastných odborových vedomostí. Študenti tak môžu komplexne zhodnotiť úroveň svojich nadobudnutých tvrdých zručností a porovnať ho s požiadavkami potenciálneho zamestnávateľa.

B) Mäkké zručnosti, ako sú zručnosti komunikačné, schopnosť pracovať v kolektíve, schopnosť riešiť problémy a schopnosť učiť sa, sú požiadavky, ktoré podľa našich absolventov zamestnávatelia požadujú najviac.

Aj z tohto dôvodu sme postupne do programu verejná politika a verejná správa zaradili aj predmety Verbálna a neverbálna komunikácia, Spoločenský protokol, Konflikt a mediácia a ďalšie, ktoré sú absolventmi opakovane označované za dôležité nástroje nadobudnutia zručností, požadovaných a priamo nevyhnutých na uplatnenie na aktuálnom trhu práce.

Pri konzultáciách s našimi absolventami sa často dozvedáme, že aj napriek našej enormnej snahe pripraviť absolventa na uplatnenie na trhu práce prostredníctvom všetkých dostupných foriem zručností, sa študenti nie vždy cítili plne pripravení. V pripravenej analýze sme zistili, že sa to, najmä v poslednom období týkalo najmä oblasti sociálnych a komunikačných zručností, ktoré sa za posledné roky online výučby a pandémie COVID 19 vytrácali. Absencia osobných kontaktov a nácviu interaktívnej komunikácie v kolektíve bola učiteľmi vyvažovaná aspoň snahou o maximalizáciu teoretických vedomostí. Vyústilo to bohužiaľ do zníženej schopnosti našich absolventov pracovať v kolektíve a do zníženého ohodnotenia vlastných zručností v tejto oblasti, nižšieho ako bolo očakávanie zamestnávateľa.

Kariérne poradenstvo na našej fakulte tiež skúma, v akom pomere sú prihlášky na externú a dennú formu štúdia. Vzhľadom na to, že naša škola je súkromnou vysokou školou, ani ona sa nevyvíja nárastu vyššieho počtu externých študentov, čo kladie na kariérne poradenstvo kvalitatívne iné nároky, ako u denných študentov. Externí študenti sú často zamestnaní v odbore, kde si potrebujú zvýšiť svoju kvalifikáciu práve štúdiom na našej fakulte a tak podporiť

svoj kariérny rast na pracovnej pozícii, kde sú už nejakým spôsobom etablovaní. Situácia s dennými študentami je samozrejme odlišná, tam je potrebné frekventovane spracovať s poznáním ich nadobudnutých zručností (ako uvádzame vyššie) a konfrontovať ich s požiadavkami, predstretými zamestnávateľmi. S oboma skupinami študentov v rámci kariérneho poradenstva stále intenzívne pracujeme, čo prináša pozitívne výsledky minimálne uspokojivého zamestnávania našich absolventov na neustále sa meniacom a flexibilnom trhu práce vo verejnej sfére.

Čl.2

ORGANIZÁCIA FAKULTNÉHO KARIÉROVÉHO A PORADENSKÉHO CENTRA

Fakultné Kariérové a poradenské centrum (ďalej len KPC) je podporným útvarom pre študentov a absolventov FVP VS VŠD v oblasti rozvoja pracovnej kariéry a uplatnenia vedomostí získaných vysokoškolským vzdelaním v akreditovaných študijných programoch.

Z hľadiska zamerania sa ako základné poradenské oblasti rozlišujú:

- ⇒ poradenstvo v oblasti edukácie (vo vzdelávacom procese): študijné/akademické poradenstvo;
- ⇒ poradenstvo vo vzťahu ku kariére (v kariérovom postupe);
- ⇒ poradenstvo v personálnej a interpersonálnej oblasti (osobnostné a interpersonálne poradenstvo s dôrazom na pozitívne stránky rozvoja osobnosti a odstraňovanie bariér rozvoja v jednotlivých oblastiach).

Čl.3

SLUŽBY VYSOKOŠKOLSKÉHO PORADENSTVA Z HĽADISKA INTENZITY POMOCI

Ďalším vhodným kritériom pri úvahách o vysokoškolskom poradenstve, v ktorejkoľvek oblasti je hĺbka potrebnej poradenskej intervencie.

- ⇒ Základné informačno-poradenské služby sú poskytované v najväčšej miere, čo zodpovedá počtu záujemcov o tento typ služieb. Služby sú zamerané na poskytovanie priamej pomoci – informovanie, orientáciu, usmerňovanie, ako aj vedenie, pomoc v jednoduchších situáciách rozhodovania sa.
- ⇒ Špecializované-poradenské služby/poradenstvo sú zamerané na pomoc v zložitejších situáciách rozhodovania sa, alebo pri problémoch. Klientelu predstavuje početne menšia, ale stále významná skupina študentov. Sem zaradujeme aj aktivity zamerané na osobný rozvoj študentov a ich metakompetencie.

Čl.4

AKADEMICKÉ PORADENSTVO

Posledným zo základných kritérií úvah pri konštituovaní ponúkaných služieb v jednotlivých oblastiach (a na jednotlivých úrovniach) je cieľová skupina, ktorou sú vysokoškolskí študenti.

Z hľadiska tejto cieľovej skupiny pri poskytovaní služieb vysokoškolského poradenstva rozlišujeme nasledovné etapy:

- ⇒ Poradenstvo pred vstupom na vysokú školu: cieľovou skupinou sú prichádzajúci študenti, záujemcovia o štúdium (príp. aj rodičia). Poradenstvo je jedným z významných nástrojov – spôsobov zvyšovania dostupnosti vysokoškolského vzdelávania vo forme pomoci študentom vybrať si štúdium v súlade s ich schopnosťami a záujmami.
- ⇒ Poradenstvo pri vstupe na vysokú školu (adaptačná fáza): je určené prijatým študentom po príchode na vysokú školu – prvákom (príp. ešte aj druhákom). V tejto etape poradenstvo napomáha rýchlejšie sa zapojiť do efektívneho štúdia – akademická adaptácia, poskytuje svojimi službami možnosť redukcie predčasného zanechania štúdia ako aj konštruktívne zvládnuť adaptáciu na vysokú školu aj v ostatných oblastiach, osobitne sociálnu adaptáciu.
- ⇒ Poradenstvo počas štúdia (stabilizačná fáza): poradenské služby sú vyhľadávané v najväčšej miere aktuálne študujúcimi na vysokej škole. V tejto etape sa poradenstvo uplatňuje ako metóda vyhnutia sa predčasnému ukončeniu štúdia z dôvodu študijných alebo osobných problémov. Významné je poradenstvo i ako spôsob umožňujúci študentom informovane využiť ponúkanú vyššiu flexibilitu v rámci kurikúl a zúčastniť sa rôznych vzdelávacích príležitostí vrátane mobilit (domácich aj zahraničných).
- ⇒ Poradenstvo pri výstupe zo štúdia (záverečná fáza): predstavuje cestu pomoci študentom uskutočniť efektívny prechod na trh práce. Možné je poskytovať služby aj po absolutoriu, obvykle do jedného roku, neskôr je kontakt s absolventmi udržiavaný prostredníctvom mailov, alebo sociálnych sietí. Môžu vznikajú aj Kluby absolventov ako napr. Alumni klub a pod.

Čl.5

OSOBNOSTNÉ PORADENSTVO

Je poskytované obvykle sprostredkovaním pomoci v špecializovaných externých inštitúciách – ide o početne najmenšiu skupinu vysokoškolákov. Poradenstvo je zameraná na krízovú intervenčnú liečbu porúch správania a/alebo porúch osobnosti, ktoré pribúdajú aj v populácii vysokoškolákov vzhľadom na náročnosť súčasnej životnej situácie a zlyhávanie schopnosti u niektorých študentov konštruktívne ju zvládnuť. Vysoká škola má tento účel zriadené aj *Podporné centrum pre študentov so špecifickými potrebami.*

Čl.6

KARIÉROVÉ PORADENSTVO

V kariérovom poradenstve ide o prepojenie sveta vzdelávania a sveta práce s poskytovaním takých služieb, pomocou ktorých dochádza k rozvoju schopností riadenia kariéry. Dôraz je kladený na holistický prístup – vysoko kvalitné kariérové poradenstvo sa poskytuje len vtedy, keď je koordinované alebo dokonca integrované s ostatnými typmi poradenstva. Kariérni poradcovia majú integrované kontakty so zamestnávateľskými združeniami, odbornými komorami a pod.

Služby kariérového poradenstva zahŕňajú:

- ⇒ poskytovanie kariérových informácií tak z oblasti práce, ako aj vzdelávania (v tlačenej

a elektronickej forme),

- ⇒ využívanie rôznych hodnotiacich nástrojov (s cieľom realistického sebapoznania) vrátane psychodiagnostických (k dispozícii je kompetentný psychológ),
- ⇒ realizáciu poradenských rozhovorov, konzultácií s psychológom v prípade potreby,
- ⇒ služby pre tranzitné obdobia, o ktoré je veľký záujem (napr. stretnutia s potenciálnymi zamestnávateľmi aj s možnosťou skúšobného pracovného pohovoru, rád pre prípravu CV, nácviku prezentačných zručností, a pod.),
- ⇒ skúšobné programy (sprostredkovanie stáže, praxe, brigád a to aj zahraničných),
- ⇒ sprostredkovanie zamestnania – vyhľadávanie práce (obvykle jednoduchý „matching“),
- ⇒ programy kariérového vzdelávania (zatiaľ ojedinele, napr. ako voliteľný kurz v rámci študijných programov),
- ⇒ rozvíjanie podnikateľského ducha a podnikateľských zručností študentov (príprava projektov).

Čl.7

INTEGROVANÝ RÁMEC KARIÉRNÝCH KOMPETENCIÍ

Klasifikácia kariérnych kompetencií, sa skladá z troch dimenzií: *reflexné kariérne kompetencie*, *komunikatívne kariérne kompetencie* a *behaviorálne kariérne kompetencie*. V rámci každej dimenzie sa rozlišujú dve konkrétne kariérne kompetencie.

- (a) *Reflexívne kariérne kompetencie* - zameriavajú sa na vytváranie povedomia o vlastnej dlhodobej kariére a na kombinovanie osobnej reflexie a reflexie vlastnej profesionálnej kariéry. Kariérne kompetencie v tejto dimenzii sú *Reflexia motivácie* definovaná ako reflektovanie, zhodnocovanie hodnôt, vášni, motivácie s ohľadom na svoju osobnú kariéru a *Reflexia kvalít* definovaná ako reflektovanie, zhodnocovanie silných stránok, nedostatkov a zručností s ohľadom na svoju kariéru;
- (b) *Komunikatívne kariérne kompetencie* sa týkajú schopnosti efektívne komunikovať s významnými ľuďmi k zlepšeniu svojej šance na kariérny úspech. Patria tu dve kariérne kompetencie, a to *siete kontaktov* definované ako povedomie o prítomnosti a profesionálnej hodnote individuálnej siete kontaktov a schopnosť rozšíriť túto sieť pre ciele súvisiace s kariérou; a *sebaaprezentácia* definovaná ako prezentácia a komunikovanie svojich osobných vedomostí, schopností a zručností na vnútornom a vonkajšom trhu práce.
- (c) *Behaviorálne kariérne kompetencie* sa týkajú schopnosti formovať svoju kariéru aktívnym prijímaním opatrení. Dve kariérne kompetencie patriace do tejto dimenzie sú *prieskum trhu práce* definovaný ako aktívne skúmanie a hľadanie s prácou a s kariérou súvisiacich možností na vnútornom a vonkajšom trhu práce a *riadenie kariéry* definované ako aktívne ovplyvňovanie procesov učenia a pracovných procesov súvisiacich s vlastnou kariérou a to stanovovaním cieľov a plánovaním ako ich naplniť.

Čl.8

VEDÚCI KPC

- Vedúceho KPC stanovuje do funkcie dekan FVP VS.
- Fakultný poradca má potrebné zručnosti a schopnosti v poskytovaní poradenstva.

- Fakultný poradca spolupracuje s profesionálnymi poradenskými kariérnymi centrami a z dôvodu kvalitného poskytovania poradenstva mal by absolvovať školenie zamerané najmä na psychosociálnu komunikáciu.
- Šíri povedomie o kariérovom poradenstve a rozvoji kariéry a ako prispievať k zlepšovaniu prístupu ku kariérovému poradenstvu
- Primerane komunikuje s odbornými partnermi a verejnými autoritami.
- Vytvára interdisciplinárne odborné pracovné skupiny.
- Fakultný poradca zverejňuje na webovej stránke fakulty termíny poradenských služieb.

Vedúci KPC FVP VS VŠD je PhDr. Zuzana Kulašiková, PhD.

Schválené 17. 4.2021

Prof. PhDr. Monika Čambáliková, CSc.

Predseda Akademického senátu FVP VS VŠD

V Sládkovičove, dňa: 28.1.2022

Doc. PhDr. et Mgr. Peter Ondria, PhD.
dekan FVP VS